

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

23. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

Alapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Hegyeletlenik:
minden fő 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38., I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 1932. évi 163.400 számú rendeletének 34. §-a alapján folyó évi december 12-én (hétfőn) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében (VIII. József körút 38.) az ipartestületek országos központja kiküldötteinek és pótküldötteinek választása céljából

rendkívüli közgyűlés

tart. amelyre az ipartestület t. tagjait tisztelettel meghívja.

Budapest, 1932. november 26-án.

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk.
főtákar. elnök.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Szavazatszedő-bizottság megválasztása és megalakítása.
3. Titkos, lasztromos, szavazás az ipartestületek országos központja kiküldöttei és pótkiküldötteire. A szavazás délután 6 órakor kezdődik és 7 óráig tart.
4. A szavazás eredményének megállapítása és kihirdetése.
5. Esetleges indítványok.

Kivonat az 1932. VIII. t. cikkből. 11. § Az ipartestületben minden tagnak van tanácskozási és szavazási joga, szenvedő választási joga ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üz. képesítéshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazási jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tisztelet nem tölthet és semmiféle megbízást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. aki gyámság, gondnokság vagy esőd alatt áll;
2. aki büntetett, az állam ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt büntető eljárás alatt áll, továbbá, aki fogházbüntetésre, börtönbüntetésre, három hónapot meghaladó fogházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll;
4. aki kétévi tagsági díjjal hátralékban van.

Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságok és szövetkezetek is ideértve meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok és betéti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolják.

Kivonat az alapszabályokból: 10. §. A közgyűlés határozatképes, ha legalább ötven tag van jelen. Ha a közgyűlés a tagok meg nem jelenése miatt nem határozatképes, a 14. napon belül újabban összehívott közgyűlés az eredeti közgyűlésre kizűzött tárgyakban a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A napirendre fel nem vett indítványok csak abban az esetben tárgyalhatók, ha azok legalább 10 tag aláírásával, három nappal a közgyűlés előtt, írásban az elnöknek beadattak.

Ebéd a kávéházban

Minden foglalkozási ágnak, minden iparnak egész természetes törekvése, hogy nem éri be pillanatnyi helyzetével, fejlődni akar, munkakörét kimélyíti és újabb boldogulási lehetőségeket kutat. Termékeit minél szebb, tökéletesebb formában állítja elő, keresi azokat a fogyasztási lehetőségeket, amelyek nincsenek kellően kielégítve és a melyeknek ellátása munkakörébe tartozik.

E fejlődési folyamatnak, melynek élő dokumentuma a kávéipar egész másfél százados története gátat veni nem lehet. Az élet maga teremt új formákat és lehetőségeket, amelyek kielégítésére valakinek, vagy valakiknek változtatnia kell.

Természetesen e fejlődés különböző irányokban indulhat. Lehet egészséges fejlődés, mely az érdekelt ipar újabb étappeját jelenti, de lehet olyan is, amely az élő egészséges törzset eltorzítja, esetleg el is sorvasztja.

Ezeket a gondolatokat kellett előrebocsátanunk, amikor a kávéházakban mindjobban elharapódzó ebédkielégítést tesszük szóvá. Emlékeztünk azokra a küzdelmekre, amelyeket a caffée-restaurat kérdéskörében éveken át folytattunk és amelynek eredménye az az illetékes hatóságok előtt fekvő kompromisszumos javaslat volt, mely szerint a jövőben a kávéházak főzése esakis az esti és éjjeli órákra fog szorítkozni.

Ebben a kérdésben mellettünk állott a közvélemény, a sajtó, mert sikerült meggyőznünk őket arról, hogy a kávéházak esti és éjjeli vacsora kiszolgálása oly közszükségletet teljesít, amelyet a meglévő vendéglők csak kielételezően és másodrendűen látnak el. Az u. n. színházi vacsorák intézményét a kávéházak nagyon jól vették és addig még a gazdasági viszonyok jobbak voltak, jelentettek is valamilyen bevételi lehetőséget, különösen arra való tekintettel, hogy az esti étkezések mellé kávéházi cikkeket is szolgáltatunk fel. Ez valóban közszükségletet pótol, mert a kávéházak akkor is a közönség rendelkezésére állottak, amikor a vendéglők üzemüket már bezüntették.

Amennyire minden okoszerű szempont igazolta a kávéházak esti főzését, a déli ebédkielégítést semmi sem indokolja, egyedül az a lehetőség, hogy annak semmiféle törvényes akadályja nincsen. Tény az, hogy a vendéglői iparengedéllyel is bíró kávéháznak joga van teljes vendéglői üzemet folytatni.

Más kérdés az hogy okos-e, opportunus-e és jelent-e gazdasági eredményeket? Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy nem.

Az elvitathatatlan konkurenciát a magunk szűkebb ipari köreiben is súlyosan érezzük, de úgy tudjuk, hogy ez a verseny meg sem közelíti az ebédkielégítést és szállítás körüli viszonyokat. Ma alig van üzleti vállalat, sőt magánember, aki ebédet ne főzne, sőt házhoz ne szállítana. Főz a vendéglős, a kifőző, a penziós, de a koresmáros, meg a fűszeres is, nem is szólva azokról a magánegyénekről, akik ismerőseik részére quantum satis szállítják az ebédeket valóságos neveléses áron, amelyek még az előállítási költségeket sem fedezik.

Meg kell jegyeznünk, hogy csak az ebédek szállítására, szállító vállalatok alakultak.

Hogy ily körülmények között gazdaságos, okos-e, hogy a sok ezernyi ebédfőző közé a kávéházak is beálljanak és versenyükkel nehezítsék a meglévő legális és üzletük főcikkét

kiszolgáltató vendéglősök helyzetét, felesleges elbírálnunk.

Ismételjük, csak annak az üzletágnak folytatása jogosult, amely hasznos, eredményt és forgalmat jelent. Az ebédek kiszolgáltatása még a legkedvezőbb esetben is csak a kiadásokat fedezi, ellenben oly forgalomtöbbletet jelent, amelyben nincs haszon, viszont azonban az adózás alapjául szolgálhat. Hlyképen az ebédfőzésnek haszna nincs, csak a terhek fokozására alkalmas. Viszont kétségtelenül ok és szükség nélkül rontja a velünk egy sorban küzdő vendéglősipar boldogulási lehetőségét.

Nem is akarjuk komolyan szóvá tenni azt a lehetőséget, hogy a vendéglősiparnak is módjában áll hasonló „üzletkiterjesztés”. Tudomásunk szerint egyesek már foglalkoznak is a zenés uzsonnák bevezetésével oly árak mellett, amelyek a mai „dumping”-árakat és meghaladják.

Ha ennek véleményünk szerint — kétség-telenül — törvényes akadályai is vannak, tény az, hogy oly törekvással állunk szemben, amely harcát és küzdelmet jelent és két táborba osztja a vendégipar egyes kategóriáit.

Ma pedig nem az egymással való háborúskodásra, de a közös munkára van szükségünk, hogy könnyíteni tudjunk azokon az elviselhetetlen terheken, amelyek bennünket nyomnak.

Vegyünk ceruzát a kézbe és számoljunk. Meg vagyunk győződve, hogy a józan, megfontolt kalkuláció is amellett szól: a kávéházak ne szolgáltatassanak ki ebédet!

Mészáros Győző.

Előljárási ülés

— 1932 november 25. —

Az év vége felé közeledik és az év végével visszatérő aktuális problémák és a súlyos gazdasági helyzet kérdései nyomultak előtérbe az előljárási novemberi ülésén. Az előljárási tagjai a helyzet által kívánt megértéssel és az ipar iránt érzett szeretettel tárgyalták a napirenden levő tárgyakat és keresték a módokat és eszközöket a bajok orvoslására.

Az előljárási ülésen résztvettek: Mészáros Győző elnök, dr. Hügel Jenő iparhatósági biztos, Steurer Marcell, Gál Arnold, Szabó Samu alelnökök, dr. Strausz Vilmos ellenőr, Bodó Adolf tb. tag, Gerő Áron, Hajós Samu, Horti Károly, Kátona István, Klauber József, Oltó Dezső, Rónai Miklós, Bauer György, Reinert István, előljárási és számvizsgáló bizottsági tagok, dr. Havas Nándor főtákar.

Mészáros Győző elnök az előljárási ülést megnyitva, üdvözlő a megjelenteket. Bejelenti Frenreisz Antal és Grosz Ödön előljárási tagok kimentéseit, a jegyzőkönyv hitelesítésére Horti Károly és Klauber József előljárási tagokat kéri fel.

Az 1932. évi október hó 4-én tartott előljárási ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül helybenhagyott és hitelesített.

Elnök felolvastatja az időközben belépett és kilépett tagok névsort és pedig: beléptek: özv. Láng Ignácné (Piccolo), Meisler Sándor (Alhambra), özv. Deutsch Ernőné (Múcsarnok), Buzi Ferenc és Fényes András (Olimpia), Vári Lajos (Vadászkürt), Schwartz Károly (Otthon), Gebauer Béla (Gellért), Dunaparti Káv. Kft. (Negresco). Üzletüket megszüntették és kiléptek: Weisz-

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

feld és Sefesik (Espresso), Fuchs Ervin (Negresco) Várlaky Albert (Korona), Neufeld Károly (Otthon), Kreech Vilmos (Gellért).

E bejelentéssel kapcsolatosan elnk jelenti, hogy gyakran értesülünk új kávéházak megnyitásáról. Az új tulajdonosok gyakran jönnek fel a törvényszerű képesítés igazolásáért, mit a törvényes feltételek igazolása esetén kiad, ellenkező esetben megtagad. Előfordult azonban, hogy oly esetben, amikor az ipartestület a képesítést megtagadta, a folyamodót t mégis megkapta. Oly esetről is szereztünk tudomást, amikor egy üzlet nyílt, amely vendéglői és kávéházi ipart folytatt, anélkül, hogy bármilyen engedélye volna, sőt erről a hatóságnak sincs tudomása. Azokban az esetekben, amikor megtudjuk, hogy valamely üzem megfelelő engedélyek nélkül jogosulatlanul folytat kávéházi ipart és támaszt versenyt a kávéházaknak, feljelentést intézett az illetékes hatóságokhoz.

Felolvastatja e feljelentéseket és megállapítja, hogy sajnos, ez ügyekben eddig még elintéztést nem kaptunk.

Használó helyzet a bridzs-klubok ügyében tett feljelentéseinkre, amelyekre választ nem kaptunk. E kérdéseket állandóan napirenden tartja és azok elintéztését megsürgeti.

Hajós Samu: Kérjük meg a kereskedelmiügyi minisztériumot, hogy míg a rossz gazdasági viszonyok tartanak, ne adjanak ki új iparengedélyeket.

Dr. Strausz Vilmos: Tudomásunk van róla, hogy Németországban és Ausztriában korlátozva van az új iparengedélyek kiadása.

Főttrikár ismertette a külföldi jogosítványok kiadásának módját.

Elnök megállapítja, hogy ép a mai viszonyok a legjobb szabályozói az új üzletek megnyitásának. Vigyáznunk kell az iparszabadság kérdésére, nem érdekünk, hogy a kávéházak ügye messzebbmenő szabályozás alá kerüljön. Felkéri az előljárárság és a testület tagjait, hogy amennyiben jogosulatlan iparüzésről szereznek tudomást, hozzák az elnökség tudomására, hogy az eljárást megindíthassuk.

Az előljárárság elnök jelentését megnyugvással veszi tudomásul és felkéri, hogy a jogosulatlan iparüzés eseteit hozza a hatóságok tudomására és az eljárást indíttassa meg.

Főttrikár bemutatja: Keszezy Vince a szállodás és vendéglős ipartestület elnökéhez leánya esküvője, dr. Kritsfalusi István vendéglős szakiskolai igazgatóhoz tíz éves, Dembitz Gyula kormányfőtanácsos, a villanyszerelő ipartestület elnökéhez negyven éves ipari és Egkher Ferenc, a wieni testvértestület elnökéhez ugyancsak negyven éves ipari működésének jubileuma alkalmából küldött üdvözléseket.

Az előljárárság az üdvözléseket helyesléssel veszi tudomásul.

Üzv. Dökker Ferencné elhunytá alkalmából kifejezett részvétnyilatkozathoz az előljárárság sajnálatának kifejezése mellett hozzájárul.

Elnök bejelenti, hogy az elektromos áram árának leszállítását célzó mozgalom érdekeltjei egy blokkba tömörültek és e kérdést állandóan napirenden tartja. E blokk a szállodások, vendéglősök, kávéesők, a színházak, mozgószínházak és szanatóriumok érdekségeiből és az elektromos üzem fogyasztóinak tekintélyes részét képviseli. Az akció során már hatósági intézkedés is kérést és bizonyos lépések már folyamatban vannak. Igazságtalannak érezzük az elektromos áram árba betudott burkolt adóztatást és ez ellen védelmet keresünk. Ha szükséges lesz, esetleg a független bírósághoz fordulunk, de van mód önálló telepek felállítására, amire már példák is vannak. Amikor a testület tagjait a kérdés fontosságára figyelmezteti, kéri a kartársakat, hogy a testületnek ez ügyben kibocsátandó felhívásait kiserjék figyelemmel.

Az italmérési engedélyek felülvizsgálata tárgyában elnök eljár a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgató úrnál, kitől az a felvilágosítást kapta, hogy azok a vizsgálatok, amelyeket a rendőri közegek az italmérési engedélyek tárgyában egyes kávéházakban megejtenek, az italmérési törvény rendelkezésein alapulnak és nincs más jelentőségük, mint az időközi személyi változások megállapítása. A kapott információ tehát teljes mértékben megnyugtató, bár hírlapi közlések szerint a rokkantkérdés újabb szabályozása alkalmával az italmérési engedélyek egy kontingense a rokkantaknak lesz fentartva. A legnagyobb hálával és tisztelettel vagyunk a

hadirokkantak jogos érdekei iránt, de úgy véljük, hogy az italmérési engedély — főként a fővárosban — nem az a segítőeszköz, amely a rokkantak megélhetését biztosítaná.

Az előljárárság elnök előadását megnyugvással vette tudomásul.

Főttrikár bejelentette, hogy az ipartestületekről és az ipartestületek országos központjéről szóló 1932. évi VIII. tv. a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter úr 1932. évi 163.400. sz. rendeletével f. é. november 20-án életbe lépett. Ismerteti a törvény és rendelet intézkedéseit. Az ipartestületek országos központja küldöttjeinek megválasztása céljából december 22-ig rendkívüli közgyűlést kell egybehívni. Az új törvény a testület köteleességévé teszi az alapszabályok átdolgozását, az ipartestületi szék felállítását, valamint a munkaügyi bizottság megszervezését. Ezekre az intézkedésekre egy évi határidő adatott.

Bauer György az elektorok választása ügyében intéz kérdést.

Főttrikár e kérdésre válaszolva, ismerteti a kereskedelmi és iparkamarában tartott jelölő üress lefolyásait.

Elnök összefoglalva az előadottakat, javasolja, hogy a rendkívüli közgyűlés december 12-én délután 5 órakor tartassék meg. Az előljárárság elnök javaslata értelmében határoz.

A munkanélküliek javára megindított gyűlés tárgyában főttrikár jelenti, hogy a kibocsátott felhívások ellenére mindössze 305.40 pengő folyt be.

Elnök a jelentéssel kapcsolatban közli, hogy kívánatos lenne ha az intézőkörök beítnák, hogy az állam és a főváros súlyos a szociális terhek fedezésére szolgáló terhei mellett, a társadalmi segélyezésben való részvétel lehetetlenné válik. Minden adózó felszólítást kapott, hogy az inségadót fizesse be. Így hát az államnak kellene vállalnia a nyomorba jutottak segélyezésének feladatát. Nem zárkózunk el a segélyezés sokféle módjaitól, adunk reggeliket, uzsonnákat főiskolai hallgatóknak, a színművészeti iskolák és szakiskolák növendékeinek, a felekezeti intézményeknek stb. stb., viszont fizetünk vígalmi adót, melynek bevételei a főváros segélyakciójának fedezetére vannak hivatva, szükségadót és legújabbban az inségadót kell viselnünk. Hogyan áll módunkban támogatni a Kormányzóné inségakcióját vagy miként feljünk meg a miniszterelnök úrnak a munkanélküliek szaporítására vonatkozó felhívásának, amikor a kávéipar odaérkezett, hogy hovatovább maguk az iparizók is rászorulnak a támogatásra? A múlt év folyamán 20 ezer ebédet osztottunk ki, az idén pedig alig gyűlt be valami a segélyakcióra.

Reiner István teljes mértékben magáévá teszi elnök felhívását, a segélyakciót a fennálló nehézségek ellenére fenntartandónak tartja. Rámutat az újévi ajándékok megváltásának ügyére. Minden évben kimondjuk, hogy újévi ajándékokat nem adunk és mégis vannak olyanok, akik ilyeneket osztogatnak és szomszédaiknak kellemetlen perceket szenvednek. Hívjuk fel a kartársakat ez évben is a határozatra és az újévi ajándékok megváltására, a befolyt összegeket esatoljuk a munkanélküli alaphoz.

Gál Arnold: bármily kevés is az eredmény, az akciót folytatandónak tartja, folytassuk.

Elnök nem kívánja korlátozni a kartársak áldozatkészségét, de ha az államhatalom minden irányban megterhel bennünket, lehetetlenné válik e szociális feladatok teljesítése. Sajnos, ha mi iparunk érdekében kérünk valamit, süket fülekre találunk. Ha az előljárárság úgy határoz, hogy az akciót folytatni kívánja, e határozatnak készséggel fele meg, de szükségesnek látta az elnöki székéből rámutatni a helyzetre.

Elfogadja Reiner István indítványát, hogy az újévi ajándékmegváltásokat a munkanélküliek segélyezésére fordítjuk.

Hajós Samu indítványozza, hogy az újévi ajándékok osztogatását az előljárárság tisztességtelen versenynak nyilvánítsa.

Elnök megérti Hajós felhívását, azonban ezt oly módon kívánja érvényesíteni, hogy aki újévi ajándékot ad, az a segélyre szorulóktól vonja el a filléreket.

Katona István ily értelemben kéri a körlevél kibocsátását.

Az előljárárság az elhangzottak értelmében határoz.

Főttrikár ismerteti az üzletbérlet leszállítása tárgyában történeteket. Az üzletbérvelmi rendelet tárgyában az ipartestület elő-

terjesztéseit az illetékes hatóságokhoz benyújtottuk, azonban minden akciót meghíúsított a belügyminiszter úr kijelentése, mely szerint nem látja indokoltnak a rendelet kiadását. Az ügy ezzel nem jutott nyugvópont-ra, mivel az érdekeltségek egy közös ülésen az akció folytatását és a kérdés napirenden tartását határozták el.

Elnök utal a belügyminiszternek a parlamentben elhangzott kijelentésére, „hogy vannak ugyan egyes esetek, de kivételek miatt nem lehet törvényt hozni.“ Felfogása szerint ép e kivételeket kell megrendszabályozni, annál is inkább, mert számtalan törvényünk van, amely kivételes kérdéseket szabályoz. A kérdést továbbra napirenden tartjuk.

Reiner István a kereskedelmiügyi miniszter intervencióját akarja kikérni.

Dr. Strausz Vilmos részt vett az OMKE-ban tartott ülésen, amelyen kiderült, hogy a belügyminiszter úr nyilatkozata után olyan tárgyalások, amelyek már megegyezésre vezettek volna, meghíúsultak. A háztulajdonosok, mint állam az államban, saját bizottságuk keretében kívánják a panaszokat elintézt, ezt azonban az érdekeltségek nem fogadhatják el.

Az előljárárság az elhangzott közléseket tudomásul vette.

Főttrikár bejelenti, hogy a bridzs-szalonok ügyében beérkezett jelentések a főváros illetékes osztályához beadattak, a megindított eljárások eredményéről még értesítést nem kaptunk.

Elnök közli, hogy a kártyakluboknak mindjobbban elfajuló versenyre és terjeszkedésre ellen úgy a belügyminiszter úrhoz, mint a székesfővárosi pénzügyigazgatósághoz fordult, kérve ezek üzemének felülvizsgálatát és a kiadott italmérési engedélyeknek azok iparengedélyeivel való összhangba hozatalát. Teljesen türehtetlen, hogy e klubokban minden lehet csinálni és italmérést gyakorolni a nap minden szakában.

Az előljárárság a bejelentéseket teljes mértékbe helyesli.

Elnök rámutat arra, hogy a vendéglős-ipartestület tagjai sérelmezik azt a gyakorlatot, hogy egyes kávéházak ebédet is szolgálnak ki, sőt azt házhoz is szállítják. Bár a kávéházak vendéglős iparengedélyei teljes jogot biztosítanak e részben, de nem látja opportunusnak és a joggal való élést, mert e gyakorlat gyöngíti álláspontunkat a caffee-restaurant kérdésében, mely immár nyugvópont-ra jutott. Ha ezt a folyamatot nem tudjuk megállítani, a vendéglősök is ráternek a kávéházi üzem jellegzetességére. Bár figyelmeztette, hogy ebben az esetben az italmérési engedélyek nem tarthatók fenn, nem látta szerencsésnek, hogy a vendéglős kartársakkal collióba jussunk.

Hajós Samu: a vendéglősök ne adjanak feketét és teát meg fagyaltot.

Bodó Adolf: Amikor az első levest adták a kávéházakban, nagy volt a harc, a vége az volt, hogy adjanak vaesorát, de ebédet ne adjunk. Most néhány kartárs megint kezdi és kárt csinál a vendéglősöknek, anélkül, hogy nekik hasznuk lenne belőle. A vendéglősök legfeljebb vasárnap fognak uzsonnát eladni, ettől nem fél, de nem kívánja az összeütöztést.

Dr. Strausz Vilmos: Nem mi vagyunk a konkurrensok, de a kifőzések.

Reiner István az ebédfőzésben újabb dömpinget lát. Felkéri az elnököt, hogy ez ellen irányuló tevékenységét szélesebb körre terjessze ki. Szóva teszi az árak folytonos leszorítását, amely a nívósabb kávéházak hely-

IVANCICS JÁNOS órák és ékszerész

Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09. Aranyért, briliánsért, zálogcéduláért óriási árakat fizetek. Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása. Óra- és ékszerjavítások.

Bajza Sándor és Czrha Gyula

okl. gépészmérnökök. Budapest, V. Falk Miksa u. 32. Telefon: Aut. 271-47 - Kézspiti fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villanyszerelés, átalakítások és javítások, tervezések.

Nikkelezést és galvanizálást

legolcsóbb árban és legjobb kivitelben vállal Süss és Friedmann 36 év óta fennálló szifonfej és szikvizgepgyár Budapest, Rottenbiller u. 32. Tel.: 415-76.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít KRONEMER DÁVID márványipari üzeme. Bpest, X. Szállás u. 44. Tel.: 41-2-43

ARANY is csak akkor érték,
ha van hozzá jó EGÉSZSÉG

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ.

Szorulásban szenvedőknel, emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer **Igmándi** keserűvíze természetesen legjobban beválik.

Az Igmándi vízhasználati utasítással mindenütt kapható.

zetét tarthatlanná teszi. Nem kíván az árak lerombolásával küzdeni, de nem lát kivézető utat. Kéri az elnököt, tegyen javaslatot.

Dr. Strausz Vilmos: Nagyon sajnálja, hogy ez a kérdés idekerült. Idézi az elnök nyilatkozatát, hogy a tönkremenésnek két módja van: vagy követni az indokolatlan árfeláragásokat, az árut elherdálni vagy pedig a nyílt fenntartása mellett kitartani. Nem kívánja az árudobálókat példáját követni. Ami a vendégek elmaradását illeti, azt a gazdasági válság okozza és nem az árleszállítás, amellyel nem nyerünk több vendéget. Ha akad kávéház, amely hitelezőinek nem fizet és emellett terjeszkedik és befektet, ez tisztességtelen verseny.

Klauber József kijelenti, hogy kénytelen volt lemondni az árakkal, mert nem bírta a konkurenciát.

Steuer Marcell a dr. Strausz által mondottakat magáévá teszi, hogy ezzel a tisztességtelen verseny keretén belül lehet és kell foglalkozni. Erre külön fórumot kellene felállítani. Az előljárást hívja fel az iparüzőket, terjesszék elő mentéseiket és aztán kell megfelelő fórum elé terjesztani.

Hajós Samu: Itt sokat beszélünk az olcsóságról, de nincsenek itt azok, akik ezt csinálják. Közgűlést kell összehívni és megmagyarázni és erkölcsi nyomást gyakorolni rájuk.

Elnök dr. Strausz felfogását magáévá teszi, ez már kitaposott út. A kérdés elintézése nagyon nehéz, nem szabad azt hinni, hogy az egyik kávéházból hiányzó vendégek máshol vannak. Sajnos sehol nincsenek. A kávésiparban mindig volt nivőkülönbség, ami az árban jutott kifejezésre. Az ingyen szolgáltatások ügyében a kamara zsúrijehez fordult, de sajnos megfelelő elintéztést nem bírtunk kapni. Megkísérelt azonban újból a zsúri döntésének kiprovokálását.

Majd elnök a vitát berekesztette és a napirend többi tárgyát a legközelebbi előljárási ülésre halasztotta.

A borfogyasztási adó leszállítása

A m. kir. pénzügyminiszter 1932. évi 2100. P. M. számú rendeletével a borfogyasztási adót 1933. évi január 1-től kezdődően leszállította.

Ennélfogva a borfogyasztási adópótlékok ez időponttól kezdve a következők:

Budapesten I. II. III.
o s z t á l y
P P P P

1. Bor, pezsgőbor, habzobor 100 lt. 9.50 9.— 7.— 6.—
2. Bormust és szőlőcefre 100 lt. 6.80 6.80 6.— 5.—
3. Borseprő 100 lt. 3.40 — — —
4. Gyümöslés (gyümöslésbor) 100 lt. 3.40 3.40 2.— 2.—

Az 1932. évi december hó végével az összes szemlével adózók készleteit pontosan meg kell állapítani s a készleteket az új adótelek helyes alkalmaztatása céljából az 1933. évre készítendő szemlévekbe mint bevételt, első tételeként bevezetni.

Budapest székesfőváros zárt területén a fogyasztási adót a behozatalkor kell fizetni, ennélfogva a székesfővárosban 1933. évi január hó 1-én tároló azon bor, pezsgőbor, habzobor bormust, szőlőcefre, borseprő, gyümöslés (gyümöslésbor) mennyiségek után, amelyekkel 1932. évi október hó 1-én követően az adó lefizetése mellett hoztak be, a tényleg lefizetett és a fent kitüntetett tételek szerint járó fogyasztási adó közötti különbözetet a székesfőváros visszatéríteni köteles.

Az adókülönbözöt megtérítésére csak az 1932. évi október 1-től követően a borfogyasztási adó lefizetése mellett behozott legalább 1 hl. mennyiségű bor stb. után lehet igényt tartani. Az igényjogosultnak ebbeli igényüket legkésőbb 1932. évi december 10-ig a tárolás helye szerint illetékes kerületi adószámveteli osztálynál írásban vagy szóban kell bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a visszatérítést igénylő nevét, pontos címét, a fogyasztási adó alá eső cikk mennyiségét és tárolási helyét (pincét).

A bejelentéssel egyidejűleg a vonatkozó névszóló béreca betérjézésé mellett igazolnia kell, hogy az illető cikk 1932. október hó 1-e után hozatott be a székesfőváros területére.

A székesfőváros polgármestere a bejelentett összes készleteket 1933. január 1-ét megelőző 8 napon belül (tehát 1932. december 23. után) közegei által hivatalosan megállapíttatja.

Visszatérés megállapítása esetén, amennyiben a cselekmény súlyosabb beszámítás alá nem esik, a jövedéki büntetőeljárás meg kell indítani.

A visszatérítést igénylők a készletek felvételével kapcsolatban felmerülő rendkívüli költségek megtérítése fejében egyenként (1) egy aranypengő szemledátalányt és ezenfelül a bejelentett készlet után hl-ként 10, azaz tíz aranyfillér szemledátalányt tartoznak fizetni. Ezek az összegek a bejelentés megtétele előtt az illetékes kerületi adószámveteli osztálytól beszerzendő csekkalapon fizetendők. A vonatkozó csekkelműveint a bejelentéshez kell csatolni.

A visszajáró adókülönbözöt a főváros nem készpénzben téríti vissza, hanem azt a visszatérítést igénylőnek az 1933. év első negyedében együttesen kezelt közadószámlájára jóváírja.

Az államháztartás a város költségvetésében előálló hiány fedezésére a miniszteri rendelet három módozatot ír elő.

Elsősorban a városi költségvetés kiadásainak lecsökkentését és a legmesszebbbenő takarékoskosságot.

Ha a hiány megszüntetése ily módon teljesen lehetetlennek bizonyulna, felhatalmaztatnak a városok, hogy a községi pótdadó kulesát — legfeljebb 10 százalékkal — felemelhesék.

Abból a célból, hogy a községi pótdadó kulesának felemelése minél kisebb mértékben váljon szükségessé, feljogosítottak a városok, hogy a szikvíz és ásványvíz fogyasztása után adót szedhessenek. A rendelethez csatolt sahalrendelet szerint a legújabb adónom kulesa az ásványvíz, szikvíz árának egytizede (10 százaléka) és azt a gyártás vagy behozatal alkalmával kell leróni.

E rendelet intézkedései szerint figyelmeztetjük azokat az italmérőket, akiknek 1932. évi október hó 1-e után beszerzett 1 hl-nél nagyobb mennyiségű borok, pezsgők, habzoborok stb. van készletben, akár hordóban, akár palackozva, visszatérítési igényüket legkésőbb 1932. évi december 10-ig jelentésük be, az illetékes kerületi adószámveteli hivatalnál.

Nehány szó a tanonciskoláról

A multak tapasztalatai alapján iskolánk egész belső élete bizonyos fokú revízió alatt. Iskolafenntartó ipartestületünk vezetősége és a felügyelőbizottságunk iskolánk életével és működésével oly tiszteletreméltó ügybuzgalommal foglalkozó tagjai igen helyesen és sok pedagógiai érzékkel azt kívánták, hogy az intenzívebb nevelő- és oktatási munka, valamint a legteljesebb szakzszerűség jellemezze intézetünket.

Ezt a meglátást és elgondolást az iskola vezetősége teljes egészében magáévá tette és a kávé szakma speciális kívánságai, érdekei szerint szervezte át a tanonciskolát.

Legelőször is kiépítette az ellenőrzés megfelelő módját, amellyel az iskola munkájának eredményessége biztosított. Az egyes osztályok órarendjében megjejtett változásokkal elérte azt, hogy a pincértanoncok, teljesen felesleges, vagy nem elsőrangú tantárgy helyett, olyanokat tanul, amelyek a kávé szakma különleges érdekeit ölelik fel. Ezért állította be a „kávéházi ismeretek”, a „sütés-borászat”, az „étlapírás”, a „gépirás” és „adótűgy” és a „könyvelés” megjelölésű új tantárgyakat. A tanonciskola ezáltal a tanonctartó főnökök vállairól a kimondott szakoktatás terheinek jelentős részét leveszi, magára vállalja, szemben a multtal, amikor is a szakképes-ítés egyedül a főnökök gondja volt.

A nyelvi oktatás is megformáltott oly módon, hogy nem élettelen grammatizálással telik az idő, hanem a súly arra helyeződik, hogy azt a keveset, amit a tanuló idegen nyelven megtanul, tudja valóban jól és helyesen kiejtve használni, természetesen a kiszolgálás legfontosabb mozzanatait és a rendelés feltételeit emelve ki elsősorban.

A fentebb említett szaktárgyak tanítása azonban csak általt vált eredményessé, hogy előadásukat a fővárosi kávé sok elite társadalmának legkiválóbb tagjai közül vállalták egyes főnökök. Ezek az urak, nagy üzleti gondjaik és a mai gazdasági helyzettel együttjáró terheik mellett is, találtak időt és módot arra, hogy teljesen önzetlenül vállalják és el is lássák nehez, de a kávé sipar jövőjére messze kiható fontosságú, oktató-nevelő munkájukat. A helyzet annál szerencsésebb, hogy az említettek egyúttal a felügyelő-bizottság tagjai is,

Káro Francz

a legideálisabb kávézesítő!

Gyártja:

Franck Henrik Fiai R.-T.

Mosonszentjános

Budapest—Nagykanizsa.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmenthal, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

miálttal az iskola állandó ellenőrzése is megoldottá vált.

A tanulók fegyvermezése és nevelése elsőrendű feladata az iskolának. A cél az, hogy az üzemekben fennálló rend és fegyelem az iskola ráhatásával erősödjen és megszilárdítsák. Ezt szolgálja az iskolai rend- és fegyelmegtartásán kívül az intőrendszer és a félévi értesítőnek a bevezetése is, amelyek által a főnök évközben is értesül tanonca szorgalma, előmenetele és magaviseletéről, valamint a mulasztott igazolt és igazolatlan órákról is. Így létesül aztán a nevelés szempontjából oly nélkülözhetetlen főnök- és iskolaközötti kapcsolat, amely elengedhetetlen feltétele az eredményes iskolai munkának. Terve van véve a főnök-értekezletnek tartása is, amelyeken a két nevelési tényező egymást érintő és érdeklő kérdéseinek felvetése és tárgyalása lesz a program.

A tanoncok testi nevelését előzzük az órák közötti tíz perces szünetekben a nyitott ablakok melletti tornagyakorlatok és a sportdelelőtök beállítása is. Külön tornaórát tartása ma, kénszerítő körülmények miatt egyelőre nem valósítható meg, bár a zárt levegőjű helyiségekben dolgozó tanoncoknak testi fejlődésük éveiben arra igen nagy szükség volna.

Az iskola munkájában a gyakorlatiasságra törekszik és el a nagy pedagógiai értéket jelentő közvetlen szemlélet gyakorlásával is, amit a tanulmányi kirándulások szervezésével biztosít.

Végezetül, de súlyban elsősorban, iskolánk vallás-erkölcsi és hazafias szellemű nevelők munkájával istenfélő és izzó nemzeti érzésű polgárokat akar adni ennek a sokat szenvedett drága hazának.

Marton József

a kávé szakirányú tanonciskola igazgatója.

Az idegenforgalmi statisztika tanulságai

A statisztikát általában száraz tudománynak mondják, pedig ha alaposan a száraznak látszó szamadarok mélyére nézünk, rendkívül érdekes dologra bukkanunk, amelyekből fontos tanulságokat vonhatunk le. Az idegenforgalom Magyarországon még gyermekeipökben jár. Alig néhány év óta fogták csak fel nagy jelentőségét és mindössze azóta foglal-

Hírelesített

ívegaruk, kávéházi porcellánok, kölesön is. Bárpharag nagy választékban. Kádár Miklós, Népszínház u. 57. Tel: 443-89.

Mindenfajta tézstaúr legprimább minőségben

ERIKA Tézstaúrügár

IX. Thaly Kálmán u. 18. Telefon: J. 37-6-24. Budapesti Kávé sok Áruforgalmi Rt. szállítója.

KISS SANDOR

műasztalos
Budapest, VIII., Gólya ucca 25. sz.
Vállal kávéházi burtorberendezést. Végezte: a Magy. Száll. és Vendéglős Ipartestület Szakisk. Stambul. Bodó, Elyz kávéházak munkálatait.

Kantos testvérek Rt.

festő, mázoló és tapetázó iparüzem
Budapest, VI. Horn éde u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázoló és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

KOLLNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-06

Jamjei elsőrangúak!

Kajsxinbarack minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávé sok Áruforgalmi Rt.
Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

December 5-ig megfizetendő a negyedik negyedévi házbér második részlete.

December 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

December 10-ig tartoznak az adóközségek tagjai december havi fénvüzi és forgalmi adó átalányukat megfizetni.

December 12-én délután 5 órakor rendkívüli közgyűlés az ipartestületek országos központja kiküldetéseinek megválasztása céljából.

December 15-ig fizetik a fénvüzi adót azok, akik nem tagjai az adóközségeknek.

December 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

December 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

December végéig kiegyenlítendő az adóközségi hátralékok.

Figyelmeztetjük kartársainkat az újról ajánlékok megváltására.

Minden héten beküldendő a munkanélküli alkalmazottak javára folytatott gyűjtés eredménye.

Rendkívüli közgyűlés. Felhívjuk kartársaink figyelmét a lapunk címlapján közzétett közgyűlési meghívóra, mely szerint az ipartestület december 12-én tartja meg rendkívüli közgyűlését, melynek napirendjén kizárólag az ipartestületek országos központja kiküldetéseinek megválasztása szerepel. Minthogy a közgyűlés megtartását a kereskedelemügyi miniszter úr rendelte el, nyomtatékosan felhívjuk a testület tagjait azon feltétlenül minél nagyobb számban vegyenek részt.

Gál Arnold alelnök gyászja. A Budapesti Kávéosok Ipartestületének közszerepében és tiszteltetésben álló, népszerű alelnökét, Gál Arnoldot súlyos csapás érte, November 16-án neje született Katz Róza úrnő 63 éves korában, boldog házassága negyvenedik évében hosszú kínos szenvedés után elhunyt. Az elköltözött úrnőt nemes egyénisége, női erényei miatt mindenki, aki ismerte, becsülte és tisztelte. Férjének hűségét, támaszát, egyetlen leányának önfeláldozó édesanyja unokáinak rajongással szeretett nagynyja volt. Elhunyt a társadalom és a kartársak minden rétegében nagy részvételt váltott ki, ami a november 27-én a rákoskeresztúri temetőben végbement temetésén megnyilvánult. A gyászszertartáson Linczeyk Bernát főkéntor vezetésével a teljes kórus énekelte az ősi gyászadalokat, majd a koszorúkkal elborított koporsó felett dr. Hevesi Simon főrabbi mondott szívű ható beszédet. A sír behatolása előtt a Seemann kávéház személyzetének képviselője vett búcsút a nemeslelkű úrnőtől. A Budapesti Kávéosok Ipartestülete melegehangú részvétirabban fejezte ki részvétét, a kórsóra koszorút helyezett és a temetésen Mészáros Gyöző elnök vezetése mellett a testületi tagok csaknem teljes számmal megjelentek.

Névváltozás. A m. kir. belügyminiszter az 1932. évi 123.620. számú határozatával Deutsch Lajos Szentos városban 1883. évben született, izr. vallású, budapesti lakos, kávéos, valamint Ottó nevű kiskorú gyermeke családi nevét „Dénes” névre változtatta át.

Adóközségi bejelentések visszaküldése. Az elmúlt napokban a budapesti kávéosok fénvüzi és forgalmi adóközségeinek vezetősége kérdőíveket és belépési nyilatkozatokat küldött szét az ipartestület összes tagjainak. Ezek az iratok már az 1933. évi adóközség megalakításához szükséges adatok beküldésére szolgálnak, és ez okból kívánatos, hogy azokat pontos adatokkal kitöltve, illetőleg a belépési nyilatkozatokat cégszerűen aláírva mindenki sürgősen küldje be az adóközség irodájába. Természetesen minthogy az 1933. évvel az adóközség újonnan alakul meg, nincs akadálya annak, hogy oly tagok is belépjenek, akik az 1932. évben nem voltak tagok. Mindenesetre az új belépésnek az a feltétele, hogy a fennálló hátralékok az év végéig rendeztessenek. Végül felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a pénzügyvizsgálatosság a benyújtott vallomások felülvizsgálja és jogában áll a valóságának meg nem felelő bevallás esetén az eljárást megindítani.

Újévi ajándékok. Bár a nehéz viszonyok igazán nem adnak módot arra, hogy az üzleti terhet kartársaink meg újévi ajándékok osztogatására gondolhassanak, mégis nyomtatékosan felhívjuk a testület összes tagjait az előjáróság azon határozatára, hogy az évben is felkéri a kartársakat, hogy vendégeiknek újévi ajándékokat ne adjanak, hanem azok ellenértékét juttassák el az ipartestület irodájába a munkanélküliek javára. Az előjáróság kimondotta, hogy az újévi ajándékok szétosztását — meg burkolt formában is — tisztességtelen versenység és a kari szolidaritás megszegésének tekinti. Az ipartestület elnöksége intézkedett arról, hogy az újévi ajándékok megváltását igazoló kifüggeszhető plakátok mindenkinek a megváltási összeg lefizetése ellenében kikézesítenek.

A z elektromos áram leszállítását célzó mozgalom további etappejének az ez ügyben alakult közös blokk vezetősége felhívásokat küldött szét, amelyben mindenkit egyénileg a mozgalomhoz való csatlakozásra szólít fel. Minthogy ez ügyben csak akkor remélhetünk sikert, ha minden irányban egységesen lépünk fel és minden egyéni akció kiküszöböltek, felhívjuk az érdekelteket, **sa-ját érdeklükben**, hogy a megküldött nyilatkozatokat mielőbb küldjék vissza az akció vezetőségnek.

A kávéházak üzletbérének összeírása ügyében az ipartestület elnöksége még a múlt hónapban kérdőíveket bocsátott ki, amelyekre eddig csak a várt válaszok fele érkezett vissza. Minthogy az üzletbér kérdését az érdekeltség a belügyminiszter úr állásfoglalása ellenére továbbra is napirenden tartja, kívánatos, hogy az ipartestület e tekintetben pontos nyilatvánnyal rendelkezzen. Ez okból figyelmeztetjük azokat, akik ez összeírás íveket még nem küldötték be, tegyék meg azt haladéktalanul. Ugyancsak kérjük, hogy az időközi változásokat (bérengedmény, emelés, szerződés-meghosszabbítás) hozzák az ipartestület tudomására.

Takarók a kávéházban. Egy berlini lapban olvassuk: „Takarók a kávéházban — ez megint valami új! A Kurfürstendamm már fujdogálja az őszi szél az aszfalt fölött a rozsdaszínű leveleket és a berlini West-körzön déltájában már bundában sétálnak az emberek. Hogy a tél már nincsen messze, arra a legjobb bizonyíték az, hogy a kurfürstendamm előrelátó divatárúsó már tavaszi modelleket rakott a kirakatba. Egy félórás-kára a nap is áttöri a benzingözeteket és az őszi felhőzetet, mire az előkelő ueca naplopója gyorsan helyet foglal egyik kávéház terraszán, elhithetvén önmagával, hogy csak papíron van még ősz. De hamarosan megérzi, hogy fúj a szél. De még mielőtt el akarja indulni, egy előzékeny pincérhang suttogja a fülebe: „Parancsol látkaró?” Meleg gyapjútakarók lógnak hívólag a székek karfáin. A vendégek csak utána kell nyúlnia! Térdét és lábait végesvíg belesavarja és így ül aztán a nyilvánosság előtt, hogy szinte már csak a slafrok hiányzik.

A kereskedelmi és iparkamarák újabb akciót indítottak a postai szolgáltatások díjainak csökkentéséért. A gazdasági élet rendkívül sok nyomászó terhe között talán legnagyobb jelentőséggel a postadíjak magassága szerepel, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a kereskedelmi élet vérkeringésének egészséges alapokra való helyezése szoros összefüggésben van az olesó postai szolgáltatásokkal. A drága postatarifa megakadályozza a kereskedőket abban, hogy üzleti lehetőségek szerzése és a forgalom beszerzése ügyében megfelelő propagandát fejtsenek ki. A kereskedelmi és iparkamarák a legutóbbi postai tarifaemelés óta már több ízben fordultak a kormányhoz a postai tarifa mérséklésének kérésével. A vidéki telefonelőfizetők hihetetlenmórr és a fővárosi telefonelőfizetők igen jelentős mérvű lemondása indokolják a kereskedelmi és iparkamarák ezirányú felterjesztését. A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara most újabb memorandummal fordult a kormányhoz, amelyben a belföldi forgalom csökkentésének gondosan összeállított statisztikája alapján a díjak mérséklésére konkrét előterjesztéseket tesz. Ezzel az emlékirattal kapcsolatban újabb feliratot intéztek a kormányhoz az ország összes kereskedelmi és iparkamarái és ilyen módon kívánják támogatni a miskolci kamara előterjesztését.

Az elmúlt másfél év bizonyítja — szól a memorandum —, hogy az emelés, ami 20—60% között mozog, a telefontól pedig a régi díj többszörösét teszi ki, nem érte el a célját, a bevételek fokozását, hanem ellenkezőleg a gazdasági élet bajait fokozta. A konkrét javaslatok során a levél, levelezőlap, ajánlási díj, postautalvány, csekk, csomagdíjak, táviró és telefontdíjak csökkentését kéri az emlékirat, mely az egyszerű levél díját távol-sági viszonylatban 12 fillérrel, a levelezőlap díját 6 fillérrel tartja a mai viszonyoknak megfelelően csökkenteni. A csekkfizetésnél 50 pengőig a mostani 6 fillér helyett 2 fillér, 100 pengőig a 20 fillér helyett 10 fillért javasol és a távirat szó-díját 10 fillérről 6 fillérré kívánja csökkenteni az előterjesztés. A vidéki telefonálást 12 fillérről 4 fillérré kívánja csökkenteni, míg az alapdíjat 6 pengőben kéri a javaslat megállapítani, fenn-tartva a havi 30 kötelező beszélgetést. Az inter-urban díjak mérséklésével szintén foglalkozik az emlékirat, amelynek utolsó mondata a következő: „Mélytisztelettel az előterjesztett javaslatokat tehát elfogadni, mert úgy a postakínostár bevételeinek kedvezőbb alakulása, mint a nagyjelentőségű gazdasági következmények, de a kereskedelem és ipar súlyos terheinek arányosítása érdekében újból és újból kérnünk kell a postai díjak mérséklését.”

Bírói döntés a pincértudományról és a kávéházi vendégről. Érdekes pörben hozott ítéletet a mimap a munkaügyi bíróság. Egy forgalmas fővárosi kávéház tulajdonosa ellen keresetet indított egy pincérje. Előadta, hogy a főnök jogos ok nélkül azonnali hatállyal elbocsátotta őt és hatheti felmondási időre eső járandóságait követelte. A kávéos azzal védekezett, hogy a pincér figyelmetlen volt egy vendégnek nem hozott újá-

got, másik elé pedig esőrómpólve tette le a tálcát és a vendégek felháborodtak a figyelmetlenségben. A pincér viszont arra hivatkozott, hogy ezek apró szépséghibák, amelyeket nem szándékosan követett el. Legfeljebb némi szórakozottságot lehet terhelni irni, ami azonban a mai ideges világban könnyen érthető. A bíróság elutasította a keresetet azzal, hogy a pincér eljárásával elegendő okot szolgáltatott az azonnali elbocsátásra. A megokolás szerint a nagyobb kávéházak vendégei idegesek, sokat adnak a figyelmes kiszolgálásra és az ellenkező eljárás árt az üzletnek. Ma, mikor különösen a belterületen óriási a versengés a kávéházak között — hangzik a megokolás — a pincérnek a figyelmetlenségben és udvariatlanságban nyilatkozó magatartása a főnök érdekeit veszélyeztette.

Külföldi napilapok kirándulásai. Szép eredménnyel jártak a bécsi napilapok által rendezett budapesti kirándulások, mert a jelentkezők száma minden újabb csoport szervezésénél növekedett és amellett a tekintélyes napilapok számos cikket közöltek Budapest idegenforgalmi értékeiről és általában az országról. Legutóbb a Neues Wiener Tageblatt küldött ide november 11-én autóbuzsokon egy csoportot. Ez rövid időn belül már a harmadik, amelyet Bécs legelterjedtebb napilapjának köszönhetünk. Dr. Leo Brodawka és Carl Drusany vezették a kirándulókat, utóbbi mint a Gerngross áruház utazási irodájának igazgatója, mert újabban Ausztria legnagyobb áruháza is intenzíven foglalkozik utaztatásokkal. Az érkezők között volt dr. Hermann Reitzer, a Wiener Fremdenblatt és Handelsblatt főszerkesztője, aki megígérte, hogy hosszabb cikkeket fog írni Magyarországról.

Karácsonykor a Neues Wiener Tageblatt és Gerngross-ék újabb csoportokat küldenek Budapestre.

Tizenhat különvonat hoz német utasokat Magyarországra a közeli hónapokban. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács németországi expozitúrái elsőrangú munkát végeznek: állandóan tömegesen szállítják a németeket Magyarországra. A berlini idegenforgalmi iroda már lekötött hét zülönvonatra való közönséget és megállapodott a Német Birodalmi vasutakkal, hogy ezek számára mérsékelt tarifájú különvonatokat állítanak be. A hét különvonatnak már a pontos indulási ideje is fixizozva van. Ezek a különvonatokon kívül nyolc nagyobb csoportutazást is megszervezett, amelynek utasaival végleges megállapodást kötött. A berlini iroda szervezi a december 4-én Budapestről Berlinbe induló „Filléres Gyors” vonat utazását is. Ennek a vonatnak az utasai öt napot töltenek Németország városai-ban: Boroszóban, Berlinben és Drezdában. Az egész úttér, útiköltséggel és teljes ellátással 146 pengőt fizetnek. Nem kevésbé jó munkát végez a Tanács müncheni expozitúrája, amely ugyancsak lekötött már a közeli hónapok tartamára kilenc különvonatot megtöltő közönséget és szintén filléres tarifával hozza őket Budapestre.

Kézműves kongresszus. 1933. tavaszának egyik legjelentősebb idegenforgalmi eseménye lesz a nemzetközi kézműves kongresszus. A világ kisiparának vezető tényezői látogattak el az alkalmából a magyar fővárosba, hogy az itt tartott üléseken és szakértekezleteken tárgyalják meg a kézművesipar egető problémáit és azokat a javaslatokat, amelyek hivatva volnának arra, hogy ezt súlyos helyzetben levő iparágat megmentse. A nemzetközi kongresszus előkészületei már folyamatban vannak és az eddigi kilátások szerint sok száz külföldi vendég budapesti látogatására számíthatunk ez alkalomból.

A francia idegenforgalom helyzete. A francia játékkaszinók nagy része kénytelen volt bezárni kapuit, egyrészt az általános gazdasági élet és az idegenforgalom válsága miatt, másrészt azért, mert a kormány nem engedett a kaszinók azon kívánságának, hogy az adóikat leszállítsa. Tudvalevő, hogy a játékkaszinók jövedelmük egy részét a francia idegenforgalmi központnak juttatták, amely most így lényeges jövedelemtől esik el.

A francia szállodások küldöttsége felkereste Gourdeau-t, a francia idegenforgalmi ügyek államtitkárat, akit felkértek, hogy a kormány sürgős tárgyalásokat kezdjen a különböző országok kormányai-val, ahol valutamegkorozások és idegenforgalmi kényszerrendszabályok állanak fenn. Ezenkívül a francia drágaság is hozzájárul az idegenforgalom csökkenéséhez, mondták a kiküldöttek. Majd szét szerint ezt írják memorandu-

mukban: „Mintegy két éve küzdünk a rendkívülivé vált gazdasági válsággal. Meg akarjuk menteni a francia szállodák presztizsét, továbbá személyzetünket a munkanélküliség veszedelmétől. Kérünk adóengedményeket, hogy a katasztrófa-hoz közelálló helyzet ellen védekezhessünk.“ A szállodások szerint klienseik 75-80%-át veszítették el, így számos szálloda kénytelen lesz mielőbb elbárálni a súlyos kárt jelent a francia mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek.

Hare a drága tej ellen. A drága tej miatt nemcsak a nagyközönség panaszkodik. A tejnek rendeletekkel történt megdrágítása súlyos sérelmet az élelmiszerkereskedelemlen is. Ebben az ügyben a fűszeresek tiltakozó gyűlést tartanak és a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete rendezésében a közeljövőben megtartandó nagygyűlés állást foglal a tejrrendelet ellen, amely nemcsak az élelmiszerkereskedelemlre rő súlyos terheket, de a legmészebbmenőkig sérelmes a fogyasztó-közönségre is. A kormány ugyanis a kibocsátott tejrrendeletekkel elütötte az élelmiszerkereskedelmet egyrészt annak a lehetőségétől, hogy olcsón jöminőségű tejet hozhasson forgalomba, másrészt pedig a túlmagasán megállapított tejárakkal oly minimálisan szabta meg a kereskedők hasznát, hogy az még a kereskedelem önköltségét sem fedezi. A nagygyűlésen ezenkívül az adóztatás és különösen a fogyasztási adó, a boltberek kérdése és a lépten-nyomon megnyilvánuló kereskedelem-ellenes irányzat foglalkoztatja a nagygyűlést, amelyen a rokonszámabeli kereskedők nagy számban vesznek részt.

Ipari közgazgatás

Az üzemetódlás kérdéseinek szabályozása. Tekintettel arra, hogy a múlt év utolsó napján kibocsátott kormányrendelet értelmében az üzemetódlást nem lehet megállapítani akkor, ha az üzemet az új tulajdonos árverési tétel vagy esődeljárás, illetve kénysergyességi eljárás során szerezte meg és a szerzés tekintetében rosszhiszeműség nincsen, az OTI közgyűlése az igazgatóság javaslat alapján szükségesnek látta annak kimondását, hogy álláspontra szerint az üzemetódlást nem lehet megállapítani akkor, ha az előző üzemet helyén vagy annak közelében nyílt üzemet tulajdonosa a helyiséget a háztulajdonostól bérlé, az előzőleg ott fennállott üzemet berendezéséből, illetőleg felszereléséből semmit át nem vesz és az üzemetnyitás tekintetében az előzőleg ugyanott fennállott üzemet társadalombiztosítási tartozására irányuló rosszhiszeműség nincsen.

Két személy nevére kiállított iparjogositvány az 1922:XXII. t. c. (ipartörvény) és az 1875:XXXVII. t. c. (kereskedelmi törvény) szempontjából. A 78.000/1923. K. M. számú rendelet 109. §-a értelmében a közkereseti társaságok iparigazolmányának szövegében a bejegyezni kívánt céget és ezenfelül a társaságok nevét kell feltüntetni. Az 1875:XXXVII. t. c. 13. §-a szerint pedig a közkereseti társaság cégének, ha abban minden társtag neve nem foglaltatik, legalább a társak egyikének nevét, a társasági viszony létezésére utaló toldással kell tartalmaznia. Ha az iparigazolmányban két természetes személynek a neve van feltüntetve, kétségtelen, hogy két tagból álló közkereseti társaságról van szó és így cégüknek az 1875:XXXVII. t. c. 13. §-a értelmében mást, mint a két társtag nevét, tartalmaznia nem kell. Az iparigazolmány szabályozása ellen tehát abból a szempontból, hogy az két személy nevére van kiállítva, kifogás nem tehető.

szabad-e kártyázni a cukrászdákban? Az utóbbi időkben nagy hare keletkezett a kávéházak és a cukrászdák között. A kávéosok érthetően féltékeny gonddal vigyáznak azokra a helyekre, amelyek a vendégeiket elhódítják és ellenőrzik, hogy azok a helyek ne léphessék túl az iparengedély által megszabott kereteket. Természetesen a cukrászdák növekvő látogatottsága folytán is felerősültek olyan kérdések, amelyeket hatóságilag kellett eldönteni. Így például vita merült fel abban a kérdésben is, hogy a cukrászdában szabad-e feketekávé adni a vendégnek. A kamara ebben a kérdésben úgy döntött, hogy a cukrászdának kávémérésre szóló iparengedélyt kell váltani, ha azt akarja, hogy vendégei nála feketézzenek. Tejeskávét szabad kimérni külön iparengedély nélkül is, de a fekete az tilos. Most meg abban a kérdésben döntött a kamara, hogy a cukrászda vendégei kártyázhatnak-e a cukrászdában, vagy sem. A döntés úgy szól, hogy a nem tiltott szerezőjáték fogalma alá eső kártyajátékok, kártyapénz, vagy más néven fizetendő díj szedése nélkül, cukrászdában is játszhatók. Ez a kamara döntés azonban, sajnos, nem fedi teljesen a kávéipar szempontjait.

Egyesületek iparüzése. Egyesületek csak

olyan keretekben üzhetnek ipart, amelyen kereteket jóváhagyott alapszabályaik megállapítanak. Ennek az elvnek konkrét esetekben érvényesítése az adott vonatkozások szerint részben ipari közgazgatási, részben pedig egyesületi jogkörben ellátandó feladat. Állást (foglalkozást) közvetítő egyesületnek a saját tagjai közvetítéséhez is iparigazolmányra van szüksége, ha a közvetítés díj ellenében történik. Iparengedély nélkül csak ingyenes (közhasznú) közvetítést lehet folytatni. Nyomatványok önköltségi árának szedése nem díjazás.

Szorulásban szenvedőknél, az „Igmándi“ víz válik be legjobban.

„Hattyú“ Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Ivancsics János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9., ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jótállással eszközöltenek.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Kromer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás uca 44. Telefon 41-2-43. Nevezett cég a főváros legelölkebb kávéházainak márványberendezéseit szállította eddig, miért is nagyon melegen ajánlhatjuk.

Tisztelt kartársunk ha ellenőrző pénztárát speciálisan javíttatni akarja, úgy eskakis Jilek M. Béla ezen régi jóhírnevű cég eszközei a legnagyobb pontosság és lelkiismeretességgel.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk Kádár Miklós üveg- és porcellánkereskedőt, Népszínház uca 57. Nevezett a Fried Zsigmond és Fia cég utazója és helyi képviselője volt.

A téli szezon kapcsán ajánljuk kütünött bevált

teakeverékeinket

és pedig

**Imperial teakeverékeinket
Royal teakeverékeinket
Lipton rendszert
Prima kevert teánkat**

amelyek friss termésű, elsőrendű indiai és kínai teafajtákból, bevált receptek szerint vannak összeállítva, speciálisan kávéházi és éttermi célok szerint kipróbálva.

Szállítható 12.50, 6 és 2.50 kg-os ládákban

Jamaica vágott angolrumot 50%-os és 60%-os minőségben, több esztendő vágás, legelsőrendű minőség.

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részv.-Társ.

VII, Rottenbiller uca 31.

A főváros kávéháza, szállodái és kávéméréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Közte Budapest“

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagyereskedő.
Bpest. I. Márvány uca 22. Telefon 544-16.

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR“
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KOBÁNYÁN.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL“ vegytermékek gyára R.T.
Telefon: 96-6-86 és 93-8-27.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR és FIAI

Budapest, VII, Rottenbiller uca 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapított 1824.

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-FŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME.
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
I. Szent Gellért RAKPART I. SZÁM.

„Harmatvíz“ A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize